

نام و نام خانوادگی:		اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان		نام درس: فارسی ۳	
نام پدر:	نام کلاس:	مدیریت آموزش و پرورش کاشان		پایه: دوازدهم تجربی	ساعت امتحان: ۸۰+
نوبت اول سال تحصیلی ۱۴۰۴-۱۴۰۵		دبیرستان غیر دولتی نور ثامن دوره دوم		تاریخ امتحان: ۱۴۰۴/۱۰/۲۰	مدت امتحان: ۸۰ دقیقه
نمره کتبی:	نمره شفاهی - عملی:	جمع نمره با حروف:		نام و نام خانوادگی و امضای مصحح:	

ردیف	سوالات در ۴ صفحه	نمره
------	------------------	------

بارم	شرح سؤالات
	بخش نخست: قلمرو زبانی (۷ نمره)
۱	معنی واژه‌های مشخص شده را در دو نمونه زیر بنویسید. (۱) با جان بودن به عشق در سامان نیست. (۲) زین و برگ را بر گرده کهرها و کُرندها نهادند.
۲	در اصطلاح عرفانی، «پی بردن به حقایق» تعریف کدام واژه است؟ (۱) مراقبت (۲) مکاشفت (۳) انابت
۳	معنی چند واژه در داخل کمانک نادرست آمده است؟ (فقط تعداد واژه) خمّار (می‌فروش)، داروغه (شب‌گرد)، سقله (بدسرشت)، گرز (نوعی مار سمّی)، نمط (بساط شطرنج)، جسیم (صاحب جمال)، فرخنده‌پی (نیک‌پی)
۴	در دو عبارت زیر فقط شکل درست غلط‌های املایی را بنویسید. (۱) آن باغ زیبا، در صموم سرد این عقل بی‌درد پژمرد و صفای اهورایی آن‌همه زیبایی‌ها به این علم عددبین مصلحت‌اندیش آلود. من آن شب بر روی بام خانه خسته از نشئه خوب و پاک آن «اسرا» به خواب رفتم. (۲) صبح، هنگام چریق آفتاب، کنار قنات حسنی در شهر سیرجان اتراق کردیم. پیرمرد برای دادن حواله به من، از داخل کاذبه روی میز، یک پاکت کهنه را برداشت.
۵	در جمله‌های زیر، شکل درست املایی واژه‌ها را انتخاب کنید. (۱) که با نادان نه شیون باد و نه (صور/ سور) (۲) بخروش چو شرزه شیر (ارغند/ ارقند) (۳) تو نماینده فضلی تو سزاوار (ثنایی/ سنایی) (۴) نیامد بیش پرسیدن (ثوابش / صوابش)
۶	نقش دستوری واژه‌های مشخص شده را بنویسید. (۱) از دست و زبان که برآید ... (۲) در عالم پیر هر کجا برنایی است ...
۷	در بیت زیر یک واژه هم‌نقش برای «خامش» بیابید و بنویسید. «خامش منشین سخن همی‌گوی افسرده مباش خوش همی‌خند»
۸	حذف و نوع آن را در عبارت زیر مشخص کنید. «دنایی به روم چشم داشت و از آن چشم می‌زد.»
۹	تفاوت معنایی فعل «است» را در دو بیت زیر بنویسید. (۱) همت از باد سحر می‌طلبم گر ببرد خبر از من به رفیقی که به طرف چمن است (۲) فکری ای هم‌وطنان در ره آزادی خویش بنمایید که هرکس نکند، مثل من است

۱۰	«وابسته وابسته» و نوع دقیق آن را در بیت زیر مشخص کنید. «همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس که دراز است ره مقصد و من نوسفرم»	۵/.
۱۱	نوع «وابسته وابسته» در کدام گزینه متفاوت است؟ (۱) همان زمان حواله سیصد تومان به تهران نوشت و امضایی کرد. (۲) سی و پنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دوشبه طی کردیم. (۳) همه چشم در زمین که اینجا می توان چند حلقه چاه عمیق زد.	۲۵/.
۱۲	در کدام بیت جمله ای با الگوی «نهاد + مفعول + مسند + فعل» دیده نمی شود؟ (۱) بگفتا دل ز مهرش کی کنی پاک؟ بگفت آن گه که باشم خفته در خاک (۲) در پیشگاه اهل خرد نیست محترم هر کس که فکر جامعه را محترم نداشت (۳) تا درد و ورم فرو نشیند کافور بر آن ضما د کردند (۴) نی حدیث راه پر خون می کند قصه های عشق مجنون می کند	۲۵/.
۱۳	با توجه به متن زیر، به پرسش های داده شده پاسخ دهید. «پروانه قوت از عشق آتش خورد، بی آتش قرار ندارد. در آتش وجود ندارد تا آنگاه که آتش عشق او را چنان گرداند که همه جهان آتش ببند. چون به آتش رسد، خود را بر میان زند. بی عشق چگونه زندگانی کند. (۱) در متن بالا، چند مسند وجود دارد؟ (۲) زمان فعل جمله ششم را بنویسید.	۵/.
۱۴	با توجه به بیت «ازبهر تو صد بار ملامت بکشم گر بشکنم این عهد غرامت بکشم» درست یا نادرست بودن موارد (۱) و (۲) زیر را مشخص کنید و پاسخ مورد (۳) را بنویسید. (۱) کل بیت از یک جمله ساده و یک جمله مرکب تشکیل شده است. (درست / نادرست) (۲) در بیت یک ترکیب اضافی و دو ترکیب وصفی دیده می شود (درست / نادرست) (۳) از بیت بالا، واژه ای را که در زبان فارسی «هم آوا» دارد، مشخص کنید.	۷۵/.
بخش دوم: قلمرو ادبی (۵ نمره)		
۱۵	هریک از واژه های مشخص شده در اشعار زیر، سبب ایجاد کدام آرایه ادبی شده اند؟ (۱) گفت: رو صبح آی قاضی نیمه شب بیدار نیست (۲) بگفت: از دار ملک آشنایی (۳) جوشش عشق است کاندلر می فتاد	۷۵/.
۱۶	در بیت «محرم این هوش جز بی هوش نیست مر زبان را مشتری جز گوش نیست» کدام آرایه ها وجود دارد؟ (۱) تشخیص، استعاره، ایهام (۲) پارادوکس، مراعات نظیر، حسن تعلیل (۳) اسلوب معادله، ایهام، جناس (۴) پارادوکس، اسلوب معادله، جناس	۲۵/.
۱۷	در بیت زیر چند آرایه از آرایه های «استعاره، تشخیص، تلمیح، حس آمیزی، کنایه و ایهام» نیست؟ «ای مادر سرسپید بشنو این پند سیاه بخت فرزند»	۲۵/.
۱۸	در مصراع «پرده هایش پرده های ما درید» دو واژه «پرده» چه آرایه ای ایجاد کرده اند؟	۲۵/.
۱۹	در عبارت زیر چند «مشبه» دیده می شود؟ «آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس پژمرد و صفای اهورایی آن همه زیبایی ها به این علم عددیین مصلحت اندیش آلود.»	۲۵/.
۲۰	در عبارت زیر، با دیدن ترکیب «دولت مستعجل» به یاد چه آرایه ای می افتید؟ (فقط نام آرایه) «چند صباحی تا حبشه و قلب افریقا پیش راند، اما همه می دانیم که «دولت مستعجل» بود.»	۲۵/.
۲۱	آرایه مشترک دو مصراع زیر را بنویسید. (۱) در دفتر زمانه فتد نامش از قلم (۲) تو قلب فسرده زمینی	۲۵/.

۲۲	در کدام یک از دو بیت زیر مصراع دوم، در حکم مصداقی برای مصراع اول است؟ (۱) شانه می آید به کار زلف در آشفستگی (۲) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را دزد دانا می کشد اول چراغ خانه را	۲۵/.
۲۳	کدام آرایه در بیت زیر دیده نمی شود؟ «صد تیغ جفا بر سر و تن دید یکی چوب / تا شد تهی از خویش و نیاش نام نهادند» (۱) تشبیه (۲) جناس (۳) تناقض (۴) تشخیص	۲۵/.
۲۴	در عبارت زیر واژه های مشخص شده سبب ایجاد کدام آرایه ادبی شده اند؟ «فرآش باد صبا را گفته تا فرش زمردین بگسترد و دایه ابر بهاری را فرموده تا بنات نبات در مهد زمین پیرورد.»	۲۵/.
۲۵	نویسنده کتاب «از پاریز تا پاریس» است.	۲۵/.
۲۶	درست و نادرست را در دو مورد زیر مشخص کنید. (۱) بیت «آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم / ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» اشاره به محمدعلی شاه دارد. (۲) محمدتقی بهار، شعر دماوندیه را با تأثیرپذیری از هرج و مرج قلمی و هتاک در مطبوعات در سال ۱۳۰۰ سرود.	۵/.
۲۷	کدام اثر از آثار زیر به نثر نیست؟ (۱) کلیله و دمنه (۲) قصه شیرین فرهاد (۳) مثل درخت در شب باران (۴) تمهیدات	۲۵/.
۲۸	کدام یک از مصراع های زیر می تواند ادامه منطقی مصراع «گر نور عشق حق به دل و جانت افتد» باشد؟ (۱) زین پس شکی نماند که صاحب نظر شوی (۲) بالله کز آفتاب فلک خوبر شوی	۲۵/.
۲۹	مصراعی از حافظ بنویسید که در آن از واژه های «پدر و پسر» استفاده شده باشد.	۲۵/.
۳۰	مصراع دوم بیت زیر را مرتب کنید. «ای جویبار جاری زین سایه برگ مگریز / کف - فرصت - بی شماران - کاین گونه - از - دادند»	۵/.
	بخش سوم: قلمرو فکری (۸ نمره)	
۳۱	با توجه به بیت «لب و دندان سنایی همه توحید تو گوید / مگر از آتش دوزخ بودش روی رهایی» دلیل توحیدگویی شاعر چیست؟	۲۵/.
۳۲	عبارت «چون من در آن حضرت رسم و تاب آفتاب آن جمال بر من زند، مرا از خود یاد نیاید؛ از تو چون یاد کنم؟» با کدام یک از موارد زیر، ارتباط مفهومی بیشتری دارد؟ (۱) یکی از صاحبان سر به جیب مراقبت فرو برده بود و در بحر مکاشفت مستغرق شده. (۲) به خاطر داشتم چون به درخت گل رسم، دامنی پر کنم هدیه اصحاب را. چون برسدیم، بوی گلم چنان مست کرد که دامنم از دست برفت.	۲۵/.
۳۳	بیت زیر، بیانگر کدام ویژگی فکری و شخصیتی گوینده آن است؟ «هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم، که غم بیش و کم نداشت»	۵/.
۳۴	دو بیت زیر از شعر «دماوندیه» کدام ویژگی ظاهری دماوند را به طور مشترک بیان می کنند؟ (۱) تا چشم بشر نبیندت روی / بنهفته به ابر چهر دلبد (۲) با شیر سپهر بسته پیمان / با اختر سعد کرده پیوند	۲۵/.
۳۵	با توجه به بیت «سر من از ناله من دور نیست / لیک چشم و گوش را آن نور نیست» درست یا نادرست بودن عبارت زیر را بنویسید. «این بیت ناتوانی حواس ظاهری را از درک حقیقت بیان می کند.» (درست / نادرست)	۲۵/.
۳۶	بیت «می تواند حلقه بر در زد حریم حسن را / در رگ جان هر که را چون زلف پیچ و تاب هست» با کدام عبارت ارتباط مفهومی دارد؟ (۱) وصول به حسن ممکن نشود الا به واسطه عشق و عشق هر کسی را به خود راه ندهد. (۲) عشق بنده را به خدا برساند، پس عشق از بهر این معنی، فرض راه آمد.	۵/.

۳۷	مفهوم کوتاه (نه معنی) دو بیت زیر را بنویسید. (۱) خانه‌ای کاو شود از دست اجانب آباد ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت‌ال‌حزن است (۲) این مدعیان در طلبش بی‌خبران‌اند کان را که خبر شد، خبری باز نیامد	۵/.
۳۸	عبارت «روزی نبود که به فکر ییلاق نباشم و شبی نبود که آن آب و هوای بهشتی را در خواب نبینم.» با کدام بیت ارتباط مفهومی دارد؟ (۱) هرکسی از ظنّ خود شد یار من از درون من نجست اسرار من (۲) هرکسی کاو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش	۵/.
۳۹	شاعر در بیت «دست از مس وجود چو مردان ره بشوی / تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» شرط رسیدن به کمال عشق را در چه چیزی می‌داند؟	۵/.
۴۰	مفهوم «بر همان مهر و نشان بودن» را با توجّه به عبارت زیر بنویسید. «مزینان از هزار و صد سال پیش بر همان مهر و نشان است که بود.»	۵/.
۴۱	معنی ساده و روان اشعار و عبارت‌های زیر را بنویسید. (۱) عصاة تاکی به قدرت او شهد فایق شده. (۲) زین بی‌خردان سفله بستان داد دل مردم خردمند (۳) هر که بی‌روزی است، روزش دیر شد (۴) حیات از عشق می‌شناس و ممات بی عشق می‌یاب. (۵) امپراتوری‌های بزرگ هم مانند آدم‌های ثروتمند معمولاً از سوء‌هاضمه می‌میرند. (۶) پامان به ده باز بود و در شهر دست و پا گیر نشده بودیم. (۷) گفت: «در سر عقل باید، بی‌کلاهی عار نیست» (۸) بدر آن جامه که ننگ تن و کم از کفن است	۴
	مانا و پیروز باشید.	